

Gospodarstvo okrajnega zastopa ptujskega.

Kdorkoli se je v ptujskem okraju malo naokoli moral je priti do prepričanja, da so ceste v tem okraju v takem slabem stanju, kakor malokje ali kjer drugod, in vendar so naše okrajne doklade, kakor v okrajih z boljšimi ali celo z izvrstnimi cestami. Pa kaj je temu vzrok? Eden poglobitnih vzrokov naših slabih cest je ta, da se gramož ali šoter v jesenskem času nanje navozi in po njih razvaja. Po zimi mraz zemljo na cestah razmehča in odnavzdigne in gramož v tej prhli zemlji takorekoč odnese; kamenje je težje od prsti, toraj se vanjo pozne. Ko bi se šoter po zimi na ceste vozil, prišlo bi to pa tudi mnogo ceneje, ker o zimskem času kmetje oziroma vozniki s svojo živino več časa porabijo pa v jeseni, ko se morajo različni poljski pripravi, nastelja, drva i. t. d. domu spravljati. Marsikateri kmet v jeseni skoraj svojih lastnih voženj ne more vseh opraviti, po zimi pa bi rad zaslužil kakor olinarček, ko mu živina včasih po več mesecev v hladnjem hlevu stoji, brez da bi mu kaj zaslužila. Šoter bi že kmet ravno ne vozil po zimi neprenehoma, vendar bi lahko saj včasih zapregel, kar bi neslo k njemu dobiček, živini pa bi tudi ugajalo, ako bi bila tu in tam iz zaduhlega hleva na sveži (frišni) k.

Gramož ali šoter naj bi se vozil toraj po zimi na ceste. Odlagal bi se naj na primerno velike kupe, ki se potem spomladi, ko so se ceste že nekoliko posušile in ni več trajnega mraza pričakovati, s saktolnico (šajtergo) razvozili in nato razrahljali. Na ta način bi šoter mnogo več zalegel in bi se toraj pri tem nekaj denarja prihranilo, za katerega bi se pa lahko temveč šotra nakupilo, oziroma navilo.

Navazati se bi pa ne smel šoter naenkrat na dolžino ceste, temuč na posamezne dele, ki bi bili zaporedoma na vrsto; en del ta mesec, drugi drugi mesec. Ako je cela cesta, od enega konca drugega, naenkrat pošotrana, tedaj dela to živini, lepo takej, ki je pred večjo težo vprežena, veliko k. Če se pa cesta sukcesivno po posameznih delih dela, tedaj se živalim veliko trpinčenja prihrani, ker iste, ko pridejo čez šoter, na gladiki cesti orekoč med vožnjo oddahnejo.

Naše okrajne ceste imajo nenavadno mnogo prelivov (vodotokov, cevi), ki so večinoma zimski pokriti. Te naprave stanejo veliko denarja in opravijo skoraj vsako leto enega ali drugega popravila, med tem ko stanejo take naprave ali stavbe iz kamna in kamenja le enkrat sicer nekoliko večje, potem pa je za več let, ja za več desetletij. Poslednje pride mnogo ceneje, ako se stvar prav sodi in premisli. Prihranilo bi se toraj tudi pri mnogo denarja, ki bi se pa lahko uporabil za popravilo cest, v prvi vrsti. Ptujška gora, Goli vrh, na Goli vrhu, pri sv. Vrbanu, Okički breg pri sv. Bar-

bari, št. Lovrenc in sicer proti Ptujju kakor tudi narobe. Vzboljšalo bi se lahko tudi mnogo občinskih cest, ko bi se na primer od prihranjenega denarja potrebnim občinam primerne podpore podelile ali vsaj brezobrestno posodile.

Pa saj ni čuda, da je tako, kakor smo v začetku povedali. Gospod profesor Zelenik se kot načelnik okrajnega zastopa za take reči malo zmeni, deloma pa jih ne razume. Prepusti toraj vso skrb odborniku Mihetu Brenčič, ki pa na svoj dobiček ne pozabi, kar se je sodnijsko dokazalo pri zgradbi novega šolskega poslopja za ptujsko okolico. Želeti bi toraj bilo, da bi se te okolščine v kratkem na boljše spremenile, ker takšnih, kakoršne so sedanje razmere, davkoplačilci ptujskega okraja ne bojo več dolgo trpeli. V izgled naj bi si vzeli okraje Slovenska Bistrica, Brežice in Rogatec, v katerih so se iznebili klerikalnega gospodarstva ter izvolili takega, katerim je v resnici mar za blagor svojih volilcev.

Spodnje-štajerske novice.

Volitve v okrajni zastop mariborški so se vršile tako, kakor je bilo pričakovati. Klerikalna stranka napenjala je vse moči, da bi spravila svoje kandidate v odbor, posluževala se je sredstev, kakoršnih se poslužujejo le tisti ljudje, ki imajo za svoje geslo pravilo: Cilj ali smoter posvečuje sredstva. Ta glasoviti izrek so si svoječasno vzeli jezuitje za svoje geslo in pravilo, in kaj vse so v tej smeri zlobnega učinili, o tem nam zgodovina v debelih knjigah pričuje. V tem smislu postopali so klerikalci tudi pri zadnjih volitvah v okrajni zastop mariborški. V dokaz temu priobčimo eno onih pisem, kakoršna so dobili volilni možje od mariborskega dohtarja Radoslava Pipuša. Pismo se besedno glasi:

„Maribor, dne 5. II. 1904. Blagorodni gospod župan! Mnogokrat sem že imel priložnost občevati z Vami. Vselej sem Vas spoznaval kot vrlega in poštenega moža in Vas kot takega tudi spoštoval. Znano pa mi je tudi, da imate radi mir z vsakomur in da se ne zamerite radi nikomur. Vem torej, da se tudi pri volitvi v okrajni zastop, ki se vrši v torek dne 9. svečana 1904, ne bi radi zamerili in imeli prepir z nemško stranko. Vem pa tudi, da bi se ne zamerili radi slovenski stranki, proti kateri kot rojen Slovenec itak ne morete lahko voliti. Zavoljo tega bi Vas kot prijatelj prosil, da dne 9. svečana 1904 sploh ne pridete k volitvi, ampak da ostanete doma, ali pa če Vas kdo nadleguje in se mu morete izogniti, da si napravite pravočasno kak drugi pot. Ker se udeležita volitve obe stranki, bode vsekako precej burno pri volitvi in tej praski se torej najložje izognete, ako sploh ne pridete k volitvi. Saj Vas nikdo ne more siliti, da bi šli volit. Upam, da mi bodete storili to uslugo. Jaz ne bodem pozabil na njo in pri priložnosti Vam tudi lahko storim kako uslugo. Sicer Vas vselej prav rad vidim,